سەرخىل بالىلار قوشاقلىرى

1

دىكى - دىكى توشقان

شىنجاڭ ياشلار-ئۆسمۈرلەر نەشرىياتى

سەرخىل بالىلار قوشاقلىرى

دىكى - دىكى توشقان

تۈزگۈچىلەر: ئېزىز ئاتاۋۇللا سارتېكىن
زاماندىن پاكزات

شىنجاڭ ياشلار - ئۆسمۈرلەر نەشرىياتى

پىلانلىغۇچى: ئابلىكىم ھەسەن
مەسئۇل مۇھەررىرى: قەلبىنۇر قادىر
مەسئۇل كوررېكتورى: دىليار تۇرسۇن
مۇقاۋىنى لايىھىلىگۈچى: غالىب شاھ
ئىستۇرما رەسىملەرنى سىزغۇچى: تۇرسۇن ئىسھاق

سەرخىل بالىلار قوشاقلىرى

دىكى - دىكى توشقان

تۈزگۈچىلەر: ئېزىز ئاتاۋۇللا سارتېكىن
زامانىدىن پاكزات

*

شىنجاڭ ياشلار - ئۆسمۈرلەر نەشرىياتى نەشر قىلدى
(ئۈرۈمچى شەھىرى شىمالىي بېيجىڭ يولى 29 - نومۇر، پ: 830012)
شىنجاڭ شىنخۇا كىتابخانىسىدىن تارقىتىلدى
شىنجاڭ شىنخۇا باسما زاۋۇتىدا بېسىلدى
ئۆلچىمى: 1168 × 850 م م، 32 كەسلەم، باسما تاۋىقى: 2
2007 - يىلى 6 - ئاي 1 - نەشرى
2012 - يىلى 3 - ئاي 4 - بېسىلىشى
ISBN 978 - 7 - 5371 - 5723 - 0
باھاسى: 6.00 يۈەن

بېسىلىشتا، تۈپلەشتە خاتالىق بولسا نەشرىياتىمىزغا ئەۋەتىڭ، تېگىشىپ بېرىمىز

مۇندەرىجە

ئەللەي بالام 1
سالام ئاتا ـ ئانامغا 3
ئاپام ئايدەك 4
كىم يازدى 5
ھەپتە قوشىقى 6
دىكى ـ دىكى توشقان 7
بوۋدۇنەم 8
ھە دېگەنگە ھە بېرەي 9
يەرمەدىكى 10
قارلىغاچمەن 11
سار 12
ياغلىق ئويۇنى 13
قاپاق 14
قۇشۇم بار 15
ئىمتىھاندىن قاپتىمەن 16
خانقىز 17
ئوينايدىغان بالا بارمۇ 18
ھاۋاچاق 19
ئاپتاپ چىق 20
تۇمۇچا 21
ئوغلۇمنى كۆردۈڭلارمۇ 22
تۆگە 23
ئۆمۈچۈك 24
باقى ـ باقىمەن 25
ئالمىلار 26
كۆك خالتىدا ئاش 27

بىرلىك ....

يامغۇر ياغ 28

پاخپاق كىشى 29

چاي 30

قارا قاغا 31

ئۆچكە 32

دۇم - دۇم - دۇم 33

چەندەك 34

مىياۋ - مىياۋ مۇشۇكۇم 35

لىڭگىرتاقتاق 36

ئاق بۇلۇت 37

مەمەجان 38

ماي 39

كىچىككىنە قورچاق 40

بىر قولۇم 41

خەت كەلدى 42

جىرىم سالدىم قاتارا 43

تۇخۇم 44

باغقا كىردىڭمۇ 45

چاققانجان 46

تاققا - تۇققا 47

قار ياغدى لەپ - لەپ 48

پاختەك 49

چامغۇر يۇلۇش 50

بىز ياخشى 51

ئاق تېرەك 52

تۆگە - تۆگىلەك 53

ئارقامدا موزاي مۆرەيدۇ 55

رامزان ئېيتىش 56

داد پادىشاھىم، داد 57

چۆچۈرە قاينايدۇ 58

59

ئەللەي بالام

تاغدىن چىنار ئەچۈشۈپ،
بۆشۈكىنى رۇسلاڭلار.
قۇلۇنجاننى ئۆلتۈرۈپ،
شۈمىكىنى رۇسلاڭلار.
ئەللەي بالام، ئەللەي !

مېنىڭ بالام بىرگىنە،
قىزىل ئالما، گۈلگىنە.
مىنگەن ئېتى تايگىنە،
ئاسماندىكى ئايگىنە.
ئەللەي بالام، ئەللەي !

چىكىدىن تەر ئاققۇزۇپ،
بىقىپ كەلگەن ئانىسى،
بىر كىچىدە مىڭ قوپۇپ،
ئاق سۈت بەرگەن ئانىسى.
ئەللەي بالام، ئەللەي !

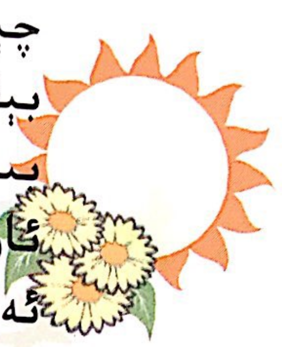

ئىگىز تاغنىڭ بېشىدا،
چېدىر تىككەن بوۋىسى.
ئاق شۇڭقارنىڭ يۇڭىنى
پىلىك سوزغان مومىسى.
ئەللەي بالام، ئەللەي!

باغدا بادام پىشىپتۇ،
تۈۋىگە توك ـ توك چۈشۈپتۇ.
مېنىڭ بالام بۆشۈكتە
تولۇن ئايدەك يېتىپتۇ.
ئەللەي بالام، ئەللەي !

تاغدا قۇلان تىرىسى،
قىيىش بولۇر، كۆن بولماس.
ياخشى ئاتا بالىسى،
غېرىب بولۇر، قۇل بولماس.
ئەللەي بالام، ئەللەي !

سالام ئاتا ـ ئانامغا

ئاپتاپ چۈشتى ئاق تامغا،
شولا چۈشتى كۆك تامغا.
ــ ئەسسالامۇئەلەيكۇم،
ئاۋۋال ئاتا ـ ئاتامغا!

ئاپام ئايدەك

ئاپام ئايدەك،
دادام كۈندەك.
مېنى باقىدۇ
قىزىلگۈلدەك.

ئاپام ئايدەك،
دادام كۈندەك.
مېنى باقىدۇ
تولۇن ئايدەك.

كىم يازدى

— بىر، ئىككى، ئون ئالتە،
ئون ئالتىنى كىم يازدى؟
— قەلەم بىلەن مەن يازدىم.
ئىشەنمىسەڭ قاراپ باق،
چوڭ ئاكامدىن سوراپ باق.

ھەپتە قوشىقى

دۇگىلەپ كەلدى دۇشەنبە،
سەكرەپ كەلدى سەيشەنبە،
چامداپ كەلدى چارشەنبە،
پايلاپ كەلدى پەيشەنبە،
ئۇلۇغ جۇمە،
شېكەر شەنبە،
ئەڭ كەيىندە يەكشەنبە.

دىكى - دىكى توشقان

— دىكى - دىكى توشقان،
نەگە - نەگە بارىسەن؟
— مەھەللىمىزنىڭ بېشىغا —
سېرىر ئاكام قېشىغا.
— سېرىر ئاكام نېمە بېرىدۇ؟
— ئۆچكە سېغىپ سۈت بېرىدۇ.
— ئۆچكىسىنىڭ سۈتى يوق،
سوغىسىنىڭ تۈۋى يوق.
كىردىم يەڭگەم قېشىغا،
يەڭگەم ئېتى قاقىرا،
ئاش ئېتىپتۇ قاپقارا.
ماڭا بەردى بىر قوشۇق،
ئۆزى ئىچتى بىر چارە.
بىر قوشۇققا تويمىدىم،
ئۆپچۆرەمنى قويمىدىم.
ئۆز ئۆۋامنى ئويلىدىم،
چاتقاللىقتا ئوينىدىم.

بۆدۇنەم

ئۆزى ئوماق بۆدۇنەم،
دۇمبىسى ياغاق بۆدۇنەم.
قۇرغۇي ئاكام كەلدى دېسەم،
دالدىغا مۆككەن بۆدۇنەم.
قۇرغۇي ئاكام كەتتى دېسەم،
ۋىتۋالاق ئەتكەن بۆدۇنەم.

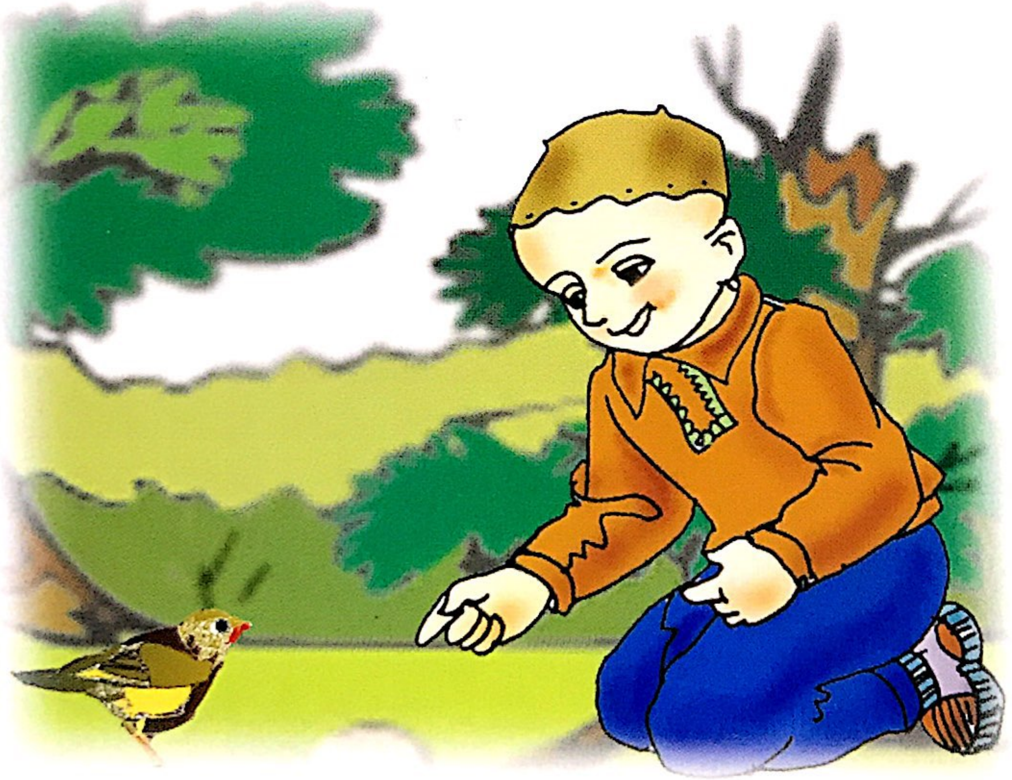

هە دێگەنگە هە بێرەي

هە دێگەنگە هە بێرەي،
يەتتە كۇنلۇك يەر بێرەي.
هە دێگەنگە هەر دەڭگە،
توققۇزئاتار بەردەڭگە.
توققۇزئاتار مىلتىقتا،
ئوق ئاتىمەن دۇشمەنگە.

هە دێگەنگە هە بێرەي،
يەتتە پۇللۇق نان بێرەي.
تويمىغانغا دان بێرەي،
كۆرپە سيلىپ، چاي بێرەي،
خالتىسىغا ئۇن بێرەي.

يەرمەدىكى

يەرمەدىكى مەدەك،
سەنزە نادان - گۆدەك.
يامغۇر ياغمىسىمۇ شارقىراپ،
ئاپتاپ قىزىتمىسىمۇ پارقىراپ،
بارغۇ كۈنلۈكۈڭ يوغان،
كۆتۈرۈپ تۇرغىنىڭ تۇرغان...

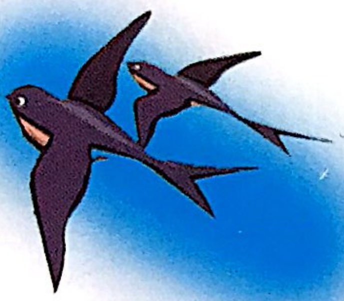

قارلىغاچمەن

مەن ئۆزۈم بىر قارلىغاچ،
قاناتلىرىم ئالماچ.
تەندە مادارىم بولغاچ،
دائىم ئوقۇيمەن دۇرۇت.

گۈلىستانغا بېرىۋىدىم،
قۇم شېكەرنى يېۋىدىم.
مەن بۇ يەرگە كېلىۋىدىم،
قوڭغۇز بىلەن قۇرت.

ئۆزۈم كىچىك بىر قۇشمەن،
كېچىلىرى بىھوشمەن.
ئادەمزاتقا تونۇشمەن،
ماكانىمدۇر تام، تورۇس.

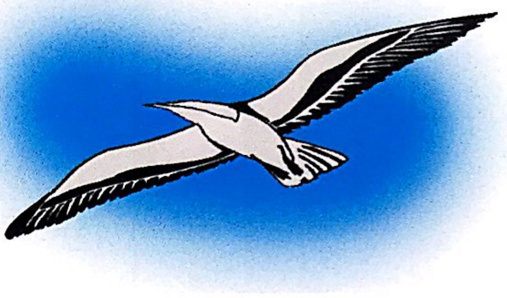

سار

— سار، سار،
ئۆيۈڭ نەدە؟
— ئالا تاغدا.
— بالاڭ نەدە؟
— ئەسكى تامدا.
— نېمە يەيسەن؟
— ياڭاق يەيمەن.
— ياڭاق - ياڭاق،
مېغىزى قايماق.

ياغلىق ئويۇنى

ئۇيانمۇ زەيكەش،
بۇيانمۇ زەيكەش.
ياغلىق ئويناىمىز،
ئارقامدىن ئەگەش.

سەندە ساپان كەش،
مەندە چاقان كەش.
ياغلىقىڭ مەندە،
ئارقامدىن ئەگەش.

قاپاق

ئېرىق بويىغا چىقسام،
ئاچمىغان قاپاق چىقتى.
قاپاقنى ئېچىپ باقسام،
ئومايخان ئاپئاق چىقتى.
بىر كېسىپ ئېغىز ئاچتىم،
يېنىمغا قاپاق ئاستىم.
سۇنى ئېلىپ ئىچىگە،
هويلامغا بېرىپ چاچتىم.
هويلام مېنىڭ هۆل بولدى،
ئوماي خانقىز گۈل بولدى.

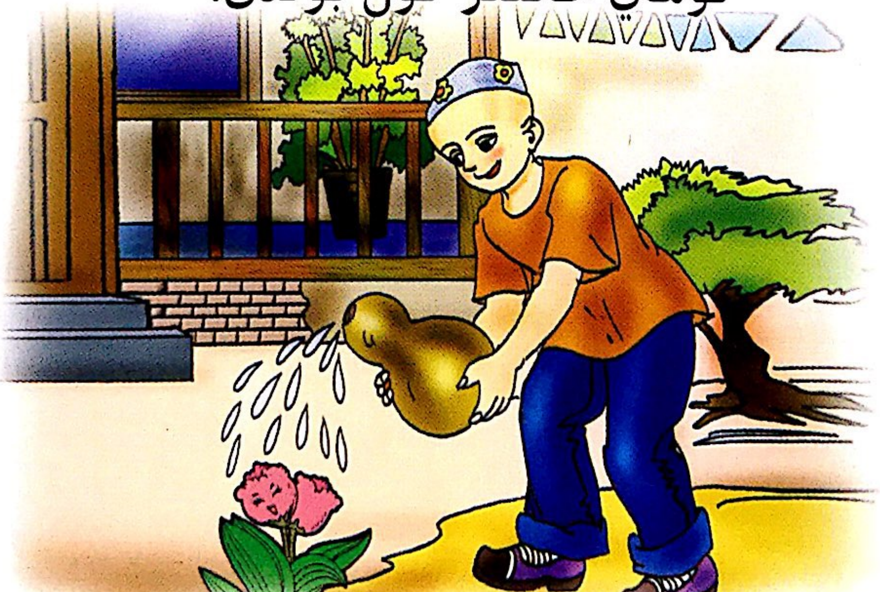

قۇشۇم بار

— زەينەپ، زەينەپ، زەينىپىم،
سەن قاياققا بارىسەن؟
— ئالتايغا بارىمەن.
— ئالتايدا نېمەڭ بار؟
— ئۈچىدىغان قۇشۇم بار.
— ئۈچتى، ئۈچتى، قۇش ئۈچتى.
ئىككى بالا سوقۇشتى.
— بىز ئېيتايلى ئۇلارغا،
سوقۇشمىسۇن يىغلىشىپ.
دوست بولۇپ ئۆتسۇن بالىلار،
ئۈچقان قۇشقا قارىشىپ.

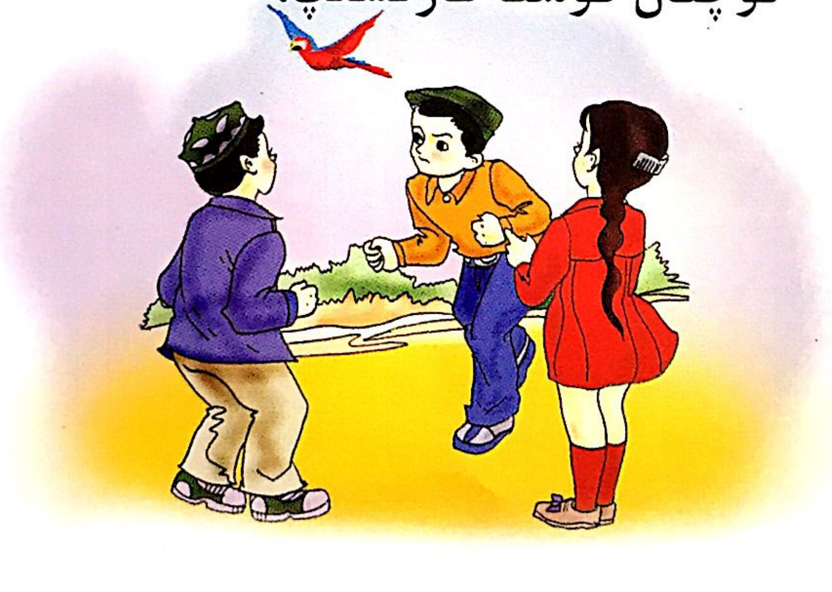

ئىمتىھاندىن قاپتىمەن

ئىمتىھاندىن قاپتىمەن،
مايلىق توقاچ* ئاپتىمەن.
ئاتا ـ ئانام يېنىغا
ئەمدى نېمىدەپ قايتىمەن؟

دادام مېنى تىللارمۇ؟
ئاپام مېنى نوقارمۇ؟
مايلىق توقاچ ئېپ قالغان
ئويۇنقېپى بالىمەن.

* مايلىق توقاچ — «نۆل»

خانقىز

خانقىز، خانقىز —
خاننىڭ قىزى،
بىر چىنە كېپەك بېرەي
ئۇچۇپ بېرىڭە.
بېغىمىزنى
ئايلىنىپ - ئايلىنىپ
يېنىپ كېلىڭە.
قايسى گۈل ئەڭ چىرايلىق،
ئېيتىپ بېرىڭە.

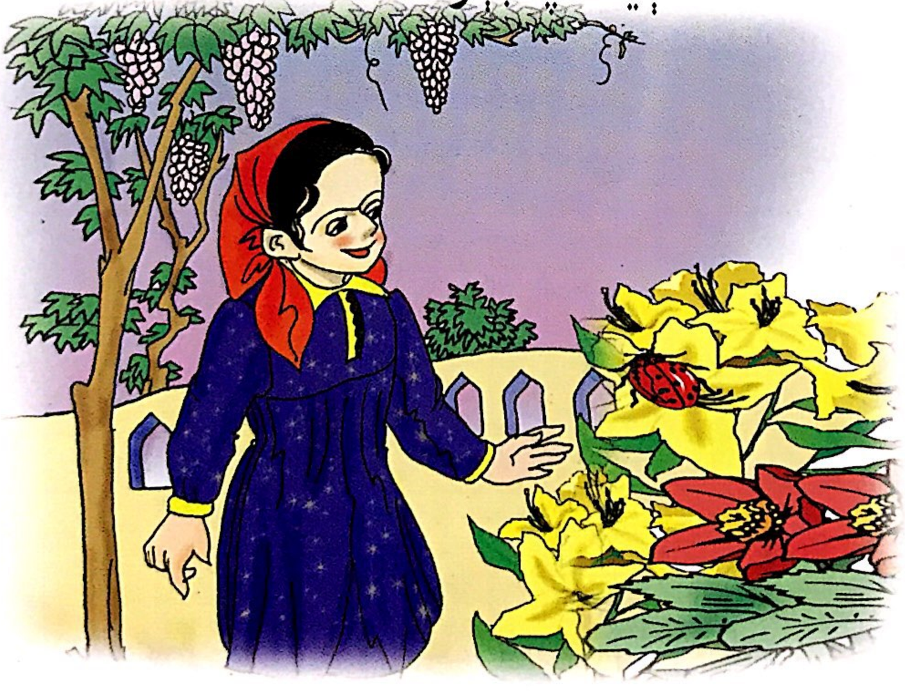

ئوينايدىغان بالا بارمۇ

ئاق تاش، كۆك تاش،
دەريا بويى سۇزۇك تاش.
سىنىڭ بىلەن مەن ئاداش،
ئوينايدىغان بالا بارمۇ؟

ئاق تاش، كۆك تاش،
دەريادىكى سۇزۇك تاش.
ماڭا كېرەك كۆپ ئاداش،
ئوينايدىغان بالا بارمۇ؟

بولساق ئاكا ـ ئىنىدەك،
بولۇر ئويۇن ئويۇندەك.
ئۇرۇشمايلى چۇجىدەك،
ئوينايدىغان بالا بارمۇ؟

ئادىشىڭنىڭ بىرى مەن،
ئوينايدىغان بالىمەن.
كۆپ ئويۇننى بىلىمەن،
ئوينايدىغان بالا بارمۇ؟

ھاۋاچاق

ھاۋا، ھاۋا، ھاۋاچاق،
ئوتۇن تەردىم بىر قۇچاق.
ئوتۇنۇمنى ئېپ قاچتى
پاقا بىلەن قۇمچاق.

ئوتۇن قالاپ ئوچاققا،
سۈيۈقئاش ئەتسۇن پۇرچاقتا.
ئەللەي ئېيتسا ئانىسى،
بالا ئۇخلار قۇچاقتا.

ئاپتاپ چىق

ئاپتاپ چىق،
كونا چاپاننى سۆرەپ چىق.
ئاپتاپ چىق،
يوغان توپتەك ئۆرلەپ چىق.
ئاپتاپ چىق،
ئاسمىنىڭنى ياماپ چىق.
ئاپتاپ چىق،
ئايخىنىڭنى قاماپ چىق.
ئاپتاپ چىق،
يۇلتۇزۇڭنى ساناپ چىق.
ئاپتاپ چىق،
بىز بىلەن بىللە ئويناپ چىق.

تۇمۇچا*

زەيتۇنەمنىڭ بېغىدا
بىر تۇپ ئالۇچا.
ئالۇچىنىڭ ئۇچىدا
بىر جۈپ تۇمۇچا.
تۇمۇچىنىڭ پۇتلىرى
بوغۇم - بوغۇمچا.
ئالۇچىنى ىېگىشتىسام،
قاياققا ئۇچا؟

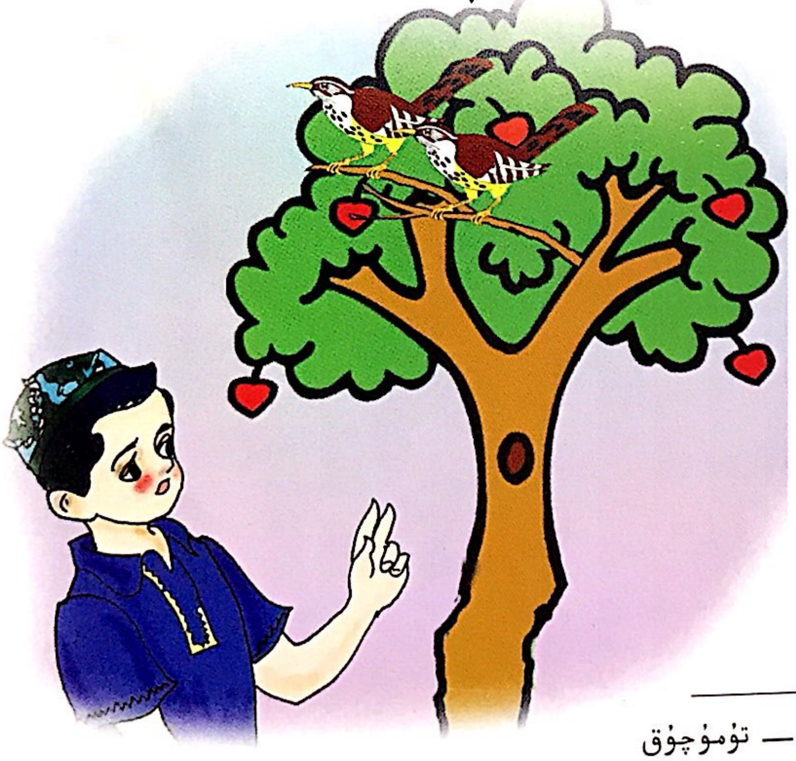

* تۇمۇچا — تۇمۇچۇق

ئوغلۇمنى كۆردۈڭلارمۇ

— ئوغلۇمنى كۆردۈڭلارمۇ؟
— ئالما تېرىۋاتىدۇ.
— ئالمىسى بار، ئۆزى يوق؟
— سۇغا چۆمۈلۈۋاتىدۇ.
— كىيىمى بار، ئۆزى يوق؟
— ئۇزۇم ئۈزۈۋاتىدۇ.
— سېۋىتى بار، ئۆزى يوق؟
ئەمدى قانداق قىلارمەن؟

ئۇنى نەدىن تاپارمەن؟
—«تۆ - تۆ» قىلىپ دان چېچىپ،
ئانا بولۇپ قىچقىرىپ.
چىقار مۆككەن تۆشۈكتىن،
چۈشەر يانتاق بۆشۈكتىن.

تۆگە

تۆگە - تۆگە، بۇت - بۇت،
سامان يەمسەن، ئوت - ئوت.
دۇمبىلىرىڭ دوك - دوك،
مېڭىشلىرىڭ لوك - لوك،
ياڭاقلايسەن توك - توك.

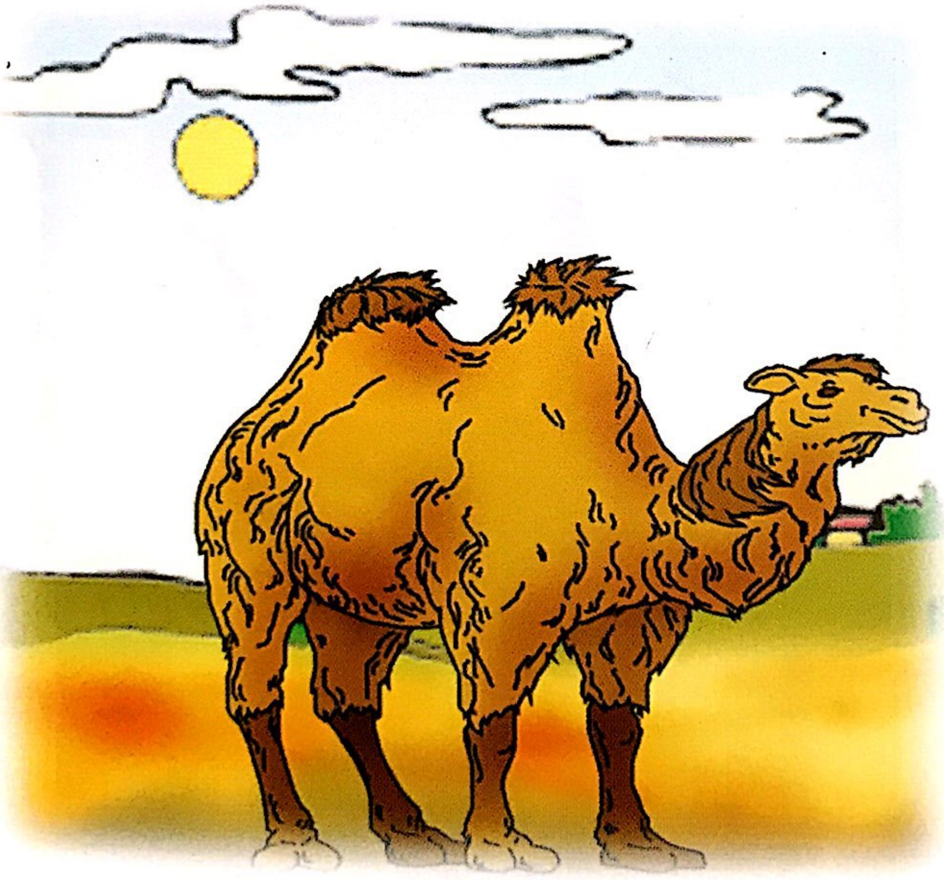

ئۆمۈچۈك

ئۆمۈچۈك قارىۋاي،
كېچە - كۈندۈز ئۇخلىماي
زەمبىل توقۇغاي.
چىۋىن چۈشتى زەمبىلگە،
ئايهاي!

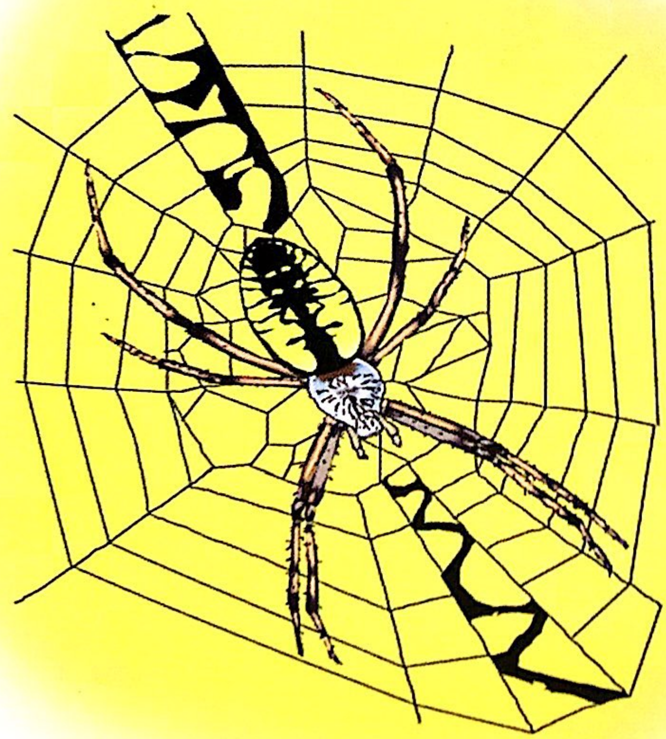

باقى - باقىمەن

باقى - باقىمەن،
قوغۇن باقىمەن.
ئوغرى كىرسە قوغۇنغا
پۇتىنى چاقىمەن.
ئوھۇت - ئوھۇت،
ئوغرىنى تۇت!

ئاچ قورساق بولساڭ
قوغۇندىن يەپ توي.
خەمەكنى ئالساڭ
پىلىكىنى قوي.
ئوھۇت - ئوھۇت،
ئوغرىنى تۇت !

ئالملار

پاكار ـ پاكار ئالملار،
بويلىغىلى ياخشى.
سەنمۇ كىچىك، مەنمۇ كىچىك،
ئوينىغىلى ياخشى.

ئوينايلى بىز سايىدا،
ئاپتاپ ئۆتۈپ قالمىسۇن.
بىزلا ئويناپ، باشقىلار
چەتتە قاراپ قالمىسۇن.

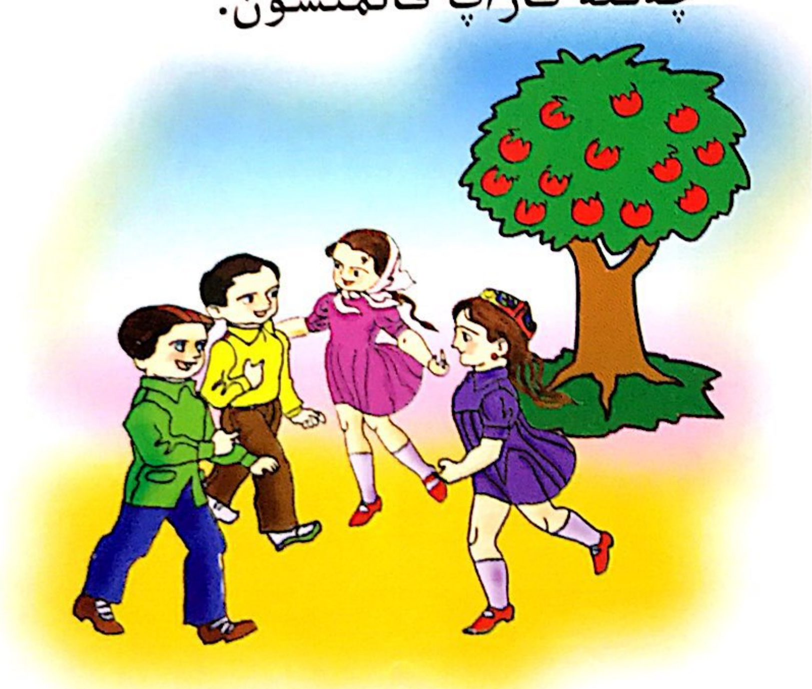

كۆك خالتىدا ئاش

كۆك خالتىدا ئاش،
ئاق خالتىدا ماش.
تېرىپ ئالايلى
يانچۇقۇڭنى ئاچ.
ئوتقا كۆمگەندە
بولىدۇ قوماچ.
ئېتىلسا، تېرىپ —
چاينايمىز گاچ - گاچ.
تويىدۇ قورساق،
ئوينايمىز ئاداش.

بىرلىك

بىر دېگەن بىلەك،
ئىككى دېگەن ئىلگەك.
ئۈچ دېگەن ئۈچكە،
تۆت دېگەن تۆشۈك.
بەش دېگەن بۆشۈك.
ئالتە — ئالما،
يەتتە — يەككە،
سەككىز — ساقا،
توققۇز — توقا،
ئون — ئويماق،
ئون بىر — تېپىشماق.

يامغۇر ياغ

هەي بۇلۇتلار، بۇلۇتلار،
يامغۇر ئېلىپ كېلىڭلار.
بۇغداي ۋە قوناق تەردۇق،
سۇغا قاندۇرۇپ كېتىڭلار.
كىچىچە ياغ، ياغ يامغۇر،
كۆكلەپ ئۆسسۇن چۆنەك ـ چۆنەك —
سەۋزە، پىياز ھەم چامغۇر.
پىلەك تارتسۇن قوغۇن، تاۋۇز —
چىلگە بىلەن تەرخەمەك.

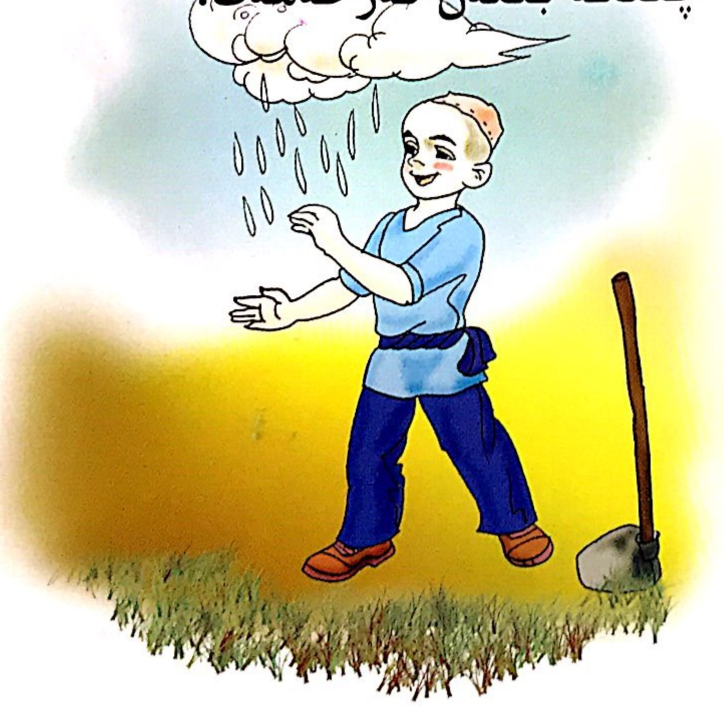

پاخپاق كىشى

پاخپاق كىشى ئۆلۈپتۇ،
خۇمدان بېشىغا كۆمۈپتۇ.
يىغلايدىغان ئادىمى يوق،
ئۆزى قوپۇپ يىغلاپتۇ.
ۋاي بېلىم،
ۋاي بېلىم.
قارىياغاچتىكى
قارا يېلىم.

چاي

چاي – چاي، پەمىلچاي،
چاي ئۈچىدىن ئۈزگەن چاي.
زەپمۇ ئىللىق پۇرايدۇ،
ئىچسە يۈرەك ئوينايدۇ.
ئەللەپ بەرسە،
چەللەپ بەر،
سەرلەپ بەر،
دادام ئىشتىن قايتقاندا —
ئاچچىق قىلىپ دەملەپ بەر!

قارا قاغا

— قارا قاغا، ئۆيۈڭ نەدە؟
— ئەسكى تامدا.
— بالاڭ نەدە؟
— چاڭگامدا.
قاق - قاق - قاق
— نېمە يەيسەن؟
— ياڭاق - ياڭاق!

ئۆچكە

ئوتتۇز ئۆچكە
ئوتلاقتا ئوتلاپتۇ.
ئوتلاقتىن كەلگۈچە
ئوتتۇزى يوقاپتۇ.

ئون توققۇزىنى تۆرە يەپتۇ،
توققۇزىنى بۆرە يەپتۇ.
قويچى كېلىپ بۆرىۋايغا:
«ئوتتۇز ئۆچكە تۆلە» دەپتۇ.

دۇم - دۇم - دۇم

— دۇم - دۇم - دۇم

— لەۋەي، لەۋەي.

— ئاناڭ نەدە؟

— ئەسكى سامانلىقتا.

— نېمە قىلىۋاتىدۇ؟

— ئاش ئېتىۋاتىدۇ.

— ماڭا قويمدىمۇ؟

— قاغا چوقۇلاپ كەتتى.

— ماڭ،

قاغىنى تېپىپ كەل!

چەندەك

چەندەك ـ چىمەندەك،
ئاداش بولسا باللار —
سەندەك، مەندەك.
ئېجىل ـ ئىناق ئوينساق،
كۈنلەر ئۆتەر قەنتتەك.

مياۋ ـ مياۋ مۈشۈكۈم

مياۋ ـ مياۋ مۈشۈكۈم،
نانني چايناپ يۇتىدۇ.
سۇنى«شاپ ـ شاپ» ئىچىدۇ،
ئۆزى بەكمۇ ئەدەپلىك،
يەرنى كولاپ چىچىدۇ.

لەڭگەر تاقتاق

لەڭگەر - لەڭگەر تاقتاق،
ھەجەرخان چاپاق.
ھەجەرخانغا قاراڭلار،
يۈزلىرى قاسماق.

لەڭگەر - لەڭگەر تاقتاق،
ئىككىمىز ئىناق.
ياخشى ئوينايمىز،
بىز دېگەن قوشماق.

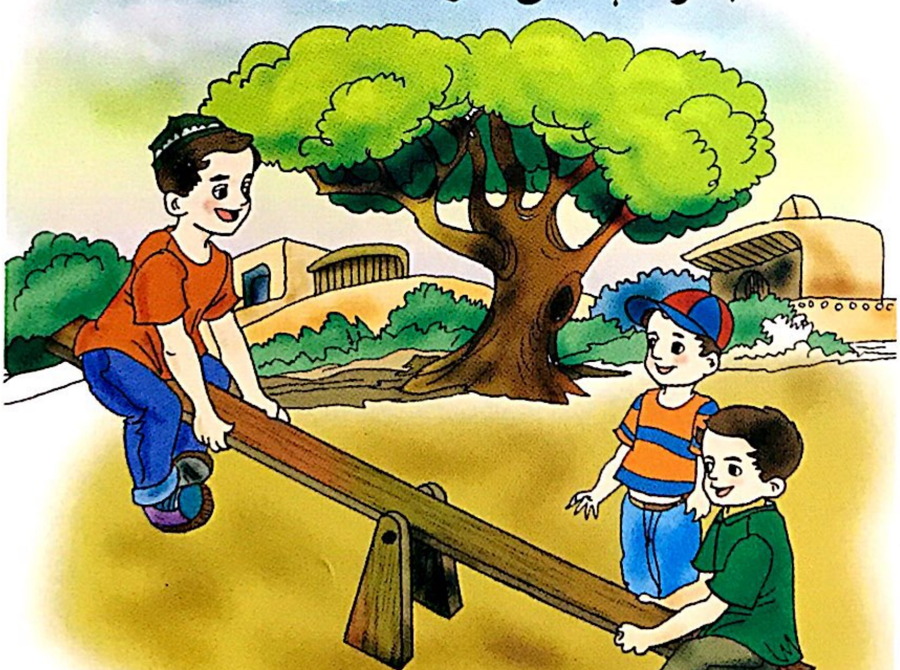

ئاق بۇلۇت

ئاق بۇلۇت
ئاقىرىپ چىقتى.
كۆك بۇلۇت
كۆكىرىپ چىقتى.
قاپىقى تۇرۇلسە،
يامغۇر
شارقىراپ كەتتى.
قاپىقى ئېچىلسا،
ئاپتاپ
پارقىراپ كەتتى.

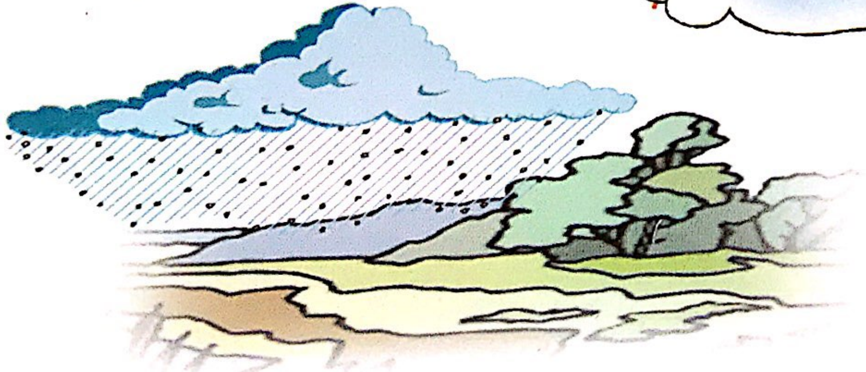

مەمەجان

غىغۇ مەمەجان،
مەمەجاننىڭ نېمىسى بار؟
ئالتۇن پۆپەش ئاتالغان
كىچىككىنە قىزى بار.

قىز قولىدا قورچاق،
ئېسىۋالغان مونچاق.
تەتە قىلىپ ماڭىدۇ
دورىغىنى تايچاق.

ماي

ماي ـ ماي،
قىچىنىڭ مېيى.
نېسى ساتمايمەن،
كىشىنىڭ مېيى.
نېسىنى يىغقۇچە
تېشىلىپ كېتەر
كەشىمنىڭ چەمى.
نەق سېتىش ئىكەن
ئوقەتنىڭ پەمى.

كىچىككىنە قورچاق

كىچىككىنە قورچاق،
كۆزلىرى مونچاق.
يولۇمنى توستى،
قولۇمنى كەستى.
— ھۆيت، ئايىم —
نەگە بارىسەن؟
— تاغقا بارىمەن!
— تاغدا نېمە بار؟
— قوي - قوزا بار.
— قوي كىمنىڭ؟
— قوي باينىڭ،
تاغ باينىڭ،
تاغ باي،
تاغ باي!

بىر قولۇم

بىر قولۇم،
بىر - بىر قولۇم،
ئاغرىيدۇ،
سارغىيىدۇ،
ھەربىر قولۇم.
— تۇتتۇم قولۇڭنى،
ئەمدى يۆرگىنە!
— ۋاي نەگە؟
— ئورما ئورۇغان يەرگە!
— نېمە قىلىمىز؟
— مەن ئورۇيمەن،
سەن باغلايسەن.

خەت كەلدى

تىكىلاڭ - تىكىلاڭ ئات كەلدى،
ئات كەينىدىن خەت كەلدى.
خەتنى ئوقۇپ ئولتۇرسام،
مۇنداق يېڭى گەپ كەلدى:
ئاتنى سېلىڭ ئوغلاققا،
دىققەت قىلىڭ موللاققا،
تارتىۋېلىپ ئوغلاقنى،
ساپساق بېرىڭ پەللىگە،
چاۋاك - چاۋاك چاللى،
كۆڭۈلدىن خۇش بوپ قاللى،
سىز قازانغان غەلىبىگە.

جىرىم سالدىم قاتارا

جىرىم سالدىم قاتارا،
ئۆچكە كېلىپ غاجارا.
ھاسام بىلەن بىرنى سالسام،
تىكاڭ ـ تىكاڭ قاچارا.
تەخسىدە كاۋاپ،
يېسىلە ساۋاب.
ئاپام مېنى باقىدۇ
قوينىغا سولاپ.
بىزنىڭ تامىنىڭ ئارقىسى،
بوستانلىق تېرەك.
چاتىۋېتىڭ شېخىنى،
قالاشقا كېرەك.

تۇخۇم

يولدىن قامچا تېپىۋالدىم،
قامچىنى ئۇستىغا بەردىم.
ئۇستا ماڭا پىچاق بەردى،
پىچاقنى قاسساپقا بەردىم.
قاسساپ ماڭا گۆش بەردى،
گۆشنى دېھقانغا بەردىم.
دېھقان ماڭا دان بەردى،
داننى توخۇغا بەردىم،
توخۇ ماڭا تۇخۇم تۇغۇپ بەردى،
ئېقىنى ئاقلاپ يېدىم،
سېقىنى ساقلاپ يېدىم.

باغقا كىردىڭمۇ

— باغقا كىردىڭمۇ؟
— كىردىم.
— ئالما يېدىڭمۇ؟
— يېدىم.
— گۈلنى ئۈزدۈڭمۇ؟
— ئۈزدۈم.
— بوغۇن چاقتىمۇ؟
— چاقتى.
— نەرىڭنى؟
— شىللەمنى،
شىلدىر - شىلدىر - شىلدىر.

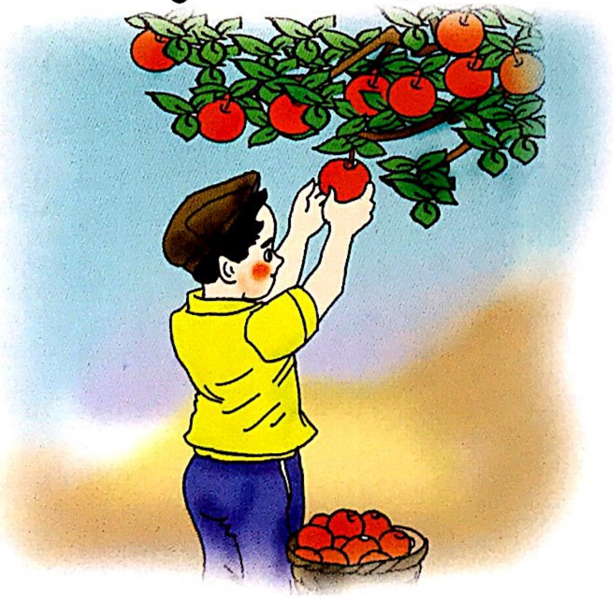

چاققانجان

تۇتۇلۇپ قالدى كۆچۈرۈپ،
ئىمتىھاندا چاققانجان.
ساۋاقداشلار ئالدىدا
ئىززىتىنى ساتقانجان.

كۆڭۈل قويۇپ ئۆگەنمەي
ھەر تەرەپكە چاپقانجان.
ئىمتىھاندا ئۆتەلمەي
غەم ـ قايغۇغا پاتقانجان.

ھە دېسىلا پو ئېتىپ،
قۇرۇق گەپنى ساتقانجان.
كۈننى بىكار ئۆتكۈزۈپ،
«قالدۇق» بولۇپ قالغانجان.

تاشلار ناچار ئىللەتنى،
ئۆگىنىشكە ئاتلانجان.
ئەلا ئوقۇپ مەكتەپتە
دىلدىن كۈلۈپ شادلانجان.

تاققا ـ تۇققا

تاققا ـ تۇققا،
زەنجىر ھالقا.
پاقا دەرەخكە چىقىپتۇ،
قۇيرۇقى شاخقا.
قارا قوي قېنى؟
قېچىپتۇ تاغقا.
تاغقا باقسام،
خەۋىرى باغدا،
يۈگۈرۈپ بارسام،
يۈرۈپتۇ سايدا.
قوينى تاپالماي،
ھاشىماخۇنكام
قاپتۇ داغدا.

قار ياغدى لەپ ـ لەپ

قار ياغدى لەپ ـ لەپ،
توشقان كەلدى سەكرەپ.
تۇتۇۋالدۇق ئەپلەپ،
ئوينايلى دەپ مەشرەپ.

ئوينىمىدى توشقان،
قويدى بىزنى يەكلەپ.
قويۇۋەتتۇق دالاغا،
قاچتى دىك ـ دىك سەكرەپ.

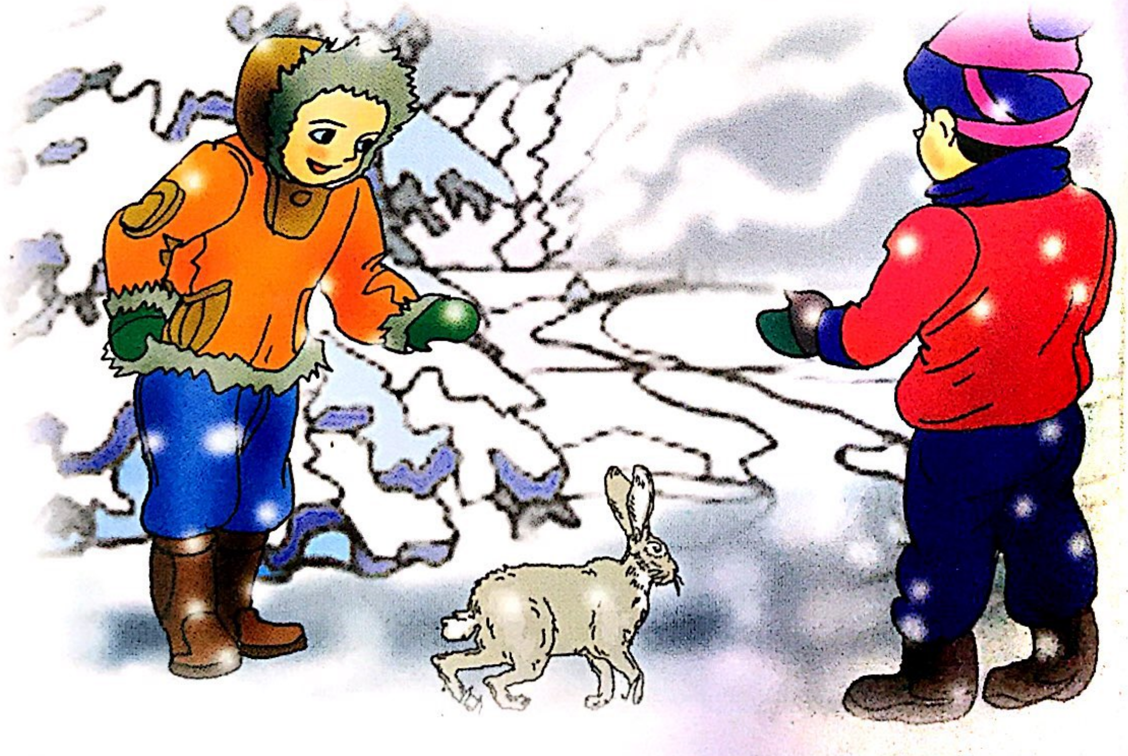

پاختەك

گۆ ـ گۆ، گۆك،
مەن پاختەك.
ياتسام ئاغرىق،
ئوينىسام ساقتەك.

گۆ ـ گۆ، گۆك،
مەن پاختەك.
ئېگىزدىن پەسكە
شۇڭغۇيمەن ئوقتەك.

چامغۇر يۇلۇش

— چامغۇر يۇلىمىز، چامغۇر،
— چامغۇر ئالغىلى كەلدىم،
— تېرىپ قويدۇم.
— چامغۇر ئالغىلى كەلدىم،
— ئۈندۈرمە بولدى.
— چامغۇر ئالغىلى كەلدىم،
— بىر قۇلاق بولدى.
— چامغۇر ئالغىلى كەلدىم،
— ئۈچ قۇلاق بولدى.
— چامغۇر ئالغىلى كەلدىم،
— تۆت قۇلاق بولدى.
— يۇلىمىزمۇ؟
— يۇلىمىز.

بىز ياخشى

— ھاشماخۇن قارىقاش،
بەش پۇلۇمنى بەر ئاداش.
بەش پۇلۇمنى بەرمىسەڭ،
شەرىئەتكە يۈر ئاداش.

— شەرىئەتتە نېمە بار؟
— ئاخۇن بىلەن قازى بار.
— ئۇلار بىزنى نېمە قىلار؟
— سوراپ ياخشى خوپ قىلار.

— شەرىئەتكە بارمايمەن،
قازىنىمۇ كۆرمەيمەن.
ياخشى بولساق بولمامدۇق،
بىللە ئويناپ كەلمەمدۇق.

بەر قولۇڭنى بىز ياخشى،
ھەر ئىككىمىز تەڭ ياخشى.
بىللە ئويناپ، بىللە ئۆسكەن،
بەرىمىزگە تەڭ ياخشى.

ئاق تېرەك

— ئاق تېرەك، كۆك تېرەك،
بىزدىن سىزگە كىم كېرەك؟
— باتۇر - باتۇر قىز كېرەك.
— باتۇر قىزنىڭ ئىسمى كىم؟
— ئىسمى ئۇنىڭ مەلىكەم.
— كۈچۈڭ يەتسە ئال كېلىپ،

— سىپىمىزنى سەن يېرىپ.
— چۇرۇق بىلەن ئۇرىمىز،
— كەمپۈت بىلەن ئالدايمىز.
— ئۇنىڭغىمۇ ئۇنىمايمىز،
كۈچۈڭلارنى سىنايمىز.
— ئاق تېرەك، كۆك تېرەك،
بىزدىن سىزگە كىم كېرەك؟
— داۋانلاردىن ئېشىشقا،
جەسۇر ئوغلان، قىز كېرەك.

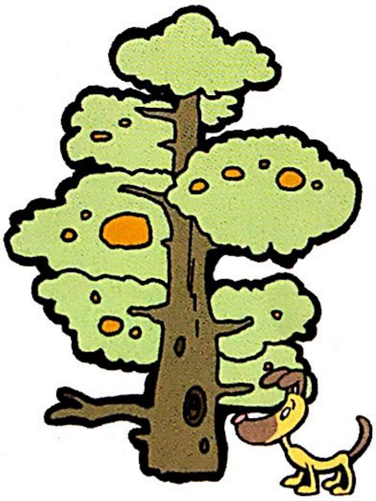

تۆگە - تۆگىلەڭ

— قاتار - قاتار تۆگىلەر،
نەگە - نەگە ماڭدىڭلار؟
— تۇزغا قاراپ ماڭدۇق بىز،
ئۈستىمىزگە قاراڭلار.
— تۇزۇڭ نەگە تۆكۈلدى؟
— ئارا يولغا تۆكۈلدى.
— تاسقاپ - تاسقاپ ئالساڭچۇ،
تاغىرىڭغا سالساڭچۇ؟!
— تاغىرىمدا تۆشۈك بار،
ماراپ تۇرغان مۈشۈك بار.

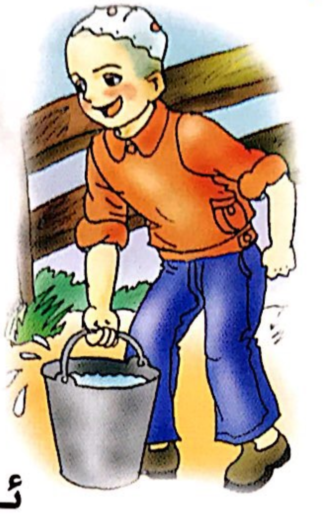

ئارقامدا موزاي مۆرەيدۇ

ئارقامدا موزاي مۆرەيدۇ،
ئوت سەپ بەرسەم يېمەيدۇ.
يە ئۆزىنىڭ خىلى يوق،
سۆزلەيدىغان تىلى يوق.
ماڭا قاراپ تەلمۈردى،
ئاڭا ئىچىم ئاغرىدى.
چېلەك سېلىپ مۈرەمگە،
يۈگۈرۈپ باردىم ئۆستەڭگە.
سۇ ئەپكەلدىم بىر چېلەك،
ئۇنى ئىچىپ تويمىدى.
يەنە ئەپكەلدىم بىر چېلەك،
ئىچتى، قاندى ياش يۈرەك.
ئوتنى سالدىم قايتىدىن،
موزاي يېدى باشقىدىن.
قاراپ تۇردۇم بىر هازا،
تويۇۋالدى ئۇ تازا.

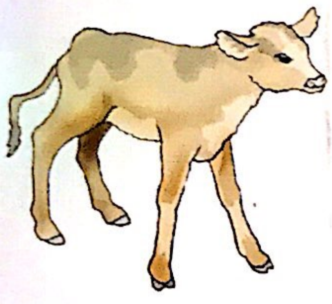

رامزان ئېيتىش

تۈڭلۈكۈڭنىڭ بېشىدا
ئاي كۆرۈنەر.
ھەممە ئۆيدىن مۈشۈ ئۆي
باي كۆرۈنەر.

ئۆيۈڭنىڭ ئارقىسىدا
قوينىڭ ئىزى.
ناننى جۈپلەپ بېرىدۇ
باينىڭ قىزى.

رامزان ئېيتىپ كەلدۇق
ئىشىك تۈۋىڭگە.
قوچقاردەك بالا بەرسۇن
بۆشۈكۈڭگە.

داد پادىشاھىم، داد

— داد پادىشاھىم، داد،
— نېمە ئۈچۈن داد؟
— ئۆيۈمگە ئوغرى كىرىپتۇ،
— ئوغرىنى تۇتۇڭلار!
— داد پادىشاھىم، داد،
— نېمە ئۈچۈن داد؟
— ئوغرىنى تۇتتۇق.
— ئۈچ تۈرلۈك جازا بېرىلسۇن:
بىرىنچىسى، چىلان يېدۈرمەك جازاسى بېرىلسۇن؛
ئىككىنچىسى، پاختەك ئۇچۇرماق جازاسى بېرىلسۇن؛
ئۈچىنچى، بۆرىنى بىلەن يەتتە غېرىچ يەرنى سىزىش
جازاسى بېرىلسۇن.

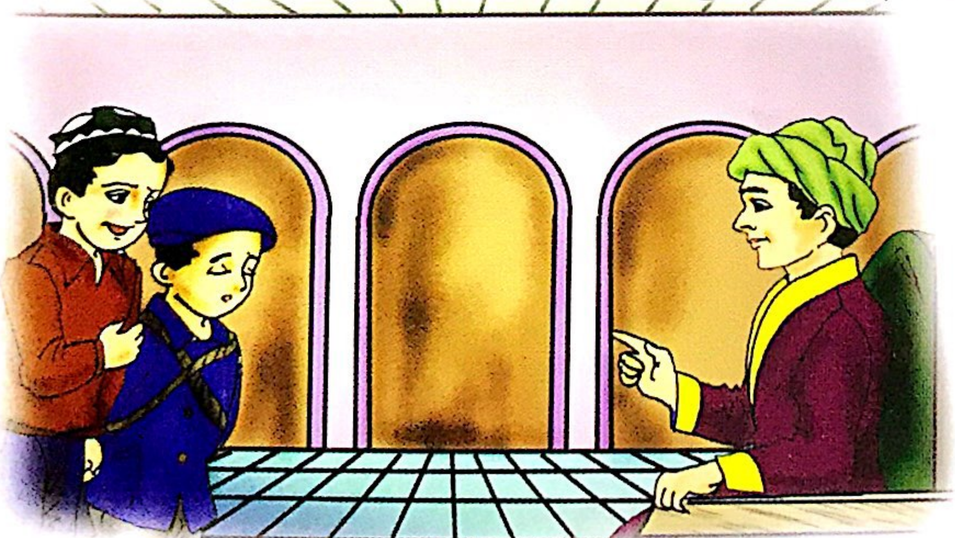

چۆچۈرە قاينايدۇ

بالىلار ئوينايدۇ،
ئۆيگە كىرمەيدۇ.
چۆچۈرە قاينايدۇ،
ئانىسى بەرمەيدۇ.
— بەرمىسە بەرمىسۇن،
ساڭغا كىرمىسۇن.
كىرسىمۇ كىرسۇن،
كۆرۈپ قالمىسۇن.
كۆك خالتىدا تاش،
ئاق خالتىدا ماش.
تېرىپ ئالايلى،
يانچۇقۇڭنى ئاچ.
ئوتقا كۆمگەندە،
بولىدۇ كۆمەچ.
ئېتىلسا، تېرىپ
چاينايمىز گاچ - گاچ.
تويىدۇ قورساق،
توينايمىز ئاداش.

图书在版编目(CIP)数据

精彩儿童歌谣．可爱的小白兔：维吾尔文/艾则孜·阿塔吾拉等编．—乌鲁木齐：新疆青少年出版社，2007.6
ISBN978—7—5371—5723—0

Ⅰ.精… Ⅱ.艾… Ⅲ.维吾尔族—儿歌—作品集—中国—维吾尔语（中国少数民族语言） Ⅳ.I287.2

中国版本图书馆CIP数据核字(2007)第074167号

策　　划：阿布里克木·艾山
责任编辑：卡丽拜努尔·卡德尔
责任校对：迪力亚尔·吐尔逊
封面设计：阿力甫·夏
插　　图：吐尔逊·依沙克

精彩儿童歌谣

可爱的小白兔(维吾尔文)

艾则孜·阿塔吾拉
扎玛尼丁·帕克扎提　编

新疆青少年出版社出版
(乌鲁木齐市北京北路29号　邮编：830012)
新疆新华书店发行
新疆新华印刷厂印刷
850×1168毫米　32开本　2印张
2007年6月第1版　2012年3月第4次印刷

ISBN 978-7-5371-5723-0　　定价：6.00元
如有印刷装订问题请直接同出版社调换

مۇقاۋىنى لايىھەلىگۈچى: غالىب شاھ

دىكى - دىكى توشقان

ISBN 978-7-5371-5723-0

9 787537 157230 >

باھاسى: 6.00 يۈەن